

Kultūras ministrija

Šis projekts ir līdzfinansēts Eiropas Savienības
programmas „Tiesības, vienlīdzība un pilsonība” ietvaros

Ziņojums

**par Latvijas romu jauniešu praktiskās
darbnīcas „SĀRE KHETENE 2019”
rezultātiem, iekļaujot ieteikumus romu
jauniešu līdzdalības veicināšanai**

**Deniss Kretalovs
2019. gada 2. jūlijā**

Vispārīgā informācija

Projekta „Latvijas romu platforma III: sadarbības un līdzdalības veicināšana” (turpmāk – projekts) ietvaros tika izstrādāts ziņojums par Latvijas romu jauniešu praktiskās darbnīcas „SĀRE KHETENE 2019” rezultātiem un priekšlikumiem, iekļaujot ieteikumus romu jauniešu līdzdalības veicināšanai

Praktiskā darbnīca notika: 2019. gada 26.-27. jūnijā.

Praktiskās darbnīcas norises vieta: Rīgā, viesu namā „Dubultmuiža”, (adrese: Rātsupītes ielā 10, Kleistos) <http://dubultmuiža.lv/>

Darbnīcas dalībnieki: 17 romu jaunieši vecumā no 15-26 gadiem no Jelgavas, Daugavpils, Jūrmalas, Rīgas, Sabiles, Valmieras un Ventspils, kā arī organizācijas „Radošā apvienība jauniešiem „TREPES”” pārstāvji, Kultūras ministrijas, Jaunatnes starptautisko programmu aģentūras speciālisti. Daļa no romu jauniešiem jau piedalījās darbnīcā iepriekš, bet bija arī daudz jaunu dalībnieku.

Darbnīcas mērķis bija *stiprināt romu jauniešu kapacitāti, veicināt jauniešu sadarbības un komunikāciju prasmju attīstību, informēt jauniešus par līdzdalības iespējām dažādās atbalsta programmās Latvijā un ES.*

Darbnīcas programma (skatīt 1.pielikumu) ietvēra izglītojošās diskusijas par pilsoniskās sabiedrības jautājumiem, kā arī tādas neformālās izglītības un brīvā laika pavadīšanas aktivitātes, kā sporta vingrošanas aktivitātes, sociālā tīklošanas darbnīca, radošās darbības konkurss „Rādi ko, proti!”, jo tādējādi ir veicināta jauniešu praktiskā līdzdalība, savstarpējā komunikācija un sadarbība.

Darbnīcas tika plānotas un vadītas tā, lai maksimāli dotu iespēju romu jauniešiem izteikties un atvērti paust savu viedokli. Lai to veicinātu, tika vadītas diskusijas, kā arī organizēta viedokļu un projektu ideju apmaiņa.

Darbnīcas norises apraksts

Darbnīcas pirmajā dienā (26.06.2019.) jaunieši tiek iepazīstināti ar iekšējiem kārtības noteikumiem un to ievērošanas kārtību.

Pēc dalībnieku reģistrācijas un iekārtošanas viesu nama numuriņos, notika savstarpējās iepazīšanās aplis, kura laikā katrs romu jauniešs īsumā iepazīstina ar kādu citu darbnīcas jauniešu, tādējādi iepazīstot otru un attīstot komunikāciju.

Darbnīcas vadītāji (projekta vadītājs un projekta asistents) iepazīstināja jauniešus ar darbnīcas mērķi, uzdevumiem un aktivitāšu programmu, kā arī ar aktuālajiem jautājumiem un attīstības tendencēm romu integrācijas jomā ES līmenī. Tika skaidrots, ka romu jauniešu līdzdalības veicināšana un kapacitātes stiprināšana ir starp Eiropas Savienības un Eiropas Padomes prioritārajiem jautājumiem romu integrācijas politikā.

Jaunieši tik sadalīti 4 darba grupās, proporcionāli, iekļaujot katrā grupā pārstāvjus no dažādām Latvijas pilsētām.

Oficiāli paziņots par darbnīcas atklāšanu un laukumā tiks pacelts nacionālais romu karogs.

Kurzemes NVO atbalsta centra vadītāja, koordinatore un interešu pārstāve Inese Siliņa **diskusijas „Jauniešu pilsoniskā līdzdalības priekšrocības un radošās prasmes”** ietvaros stāstot romu jauniešiem par dažādām līdzdalības un iesaistes veidiem, par drosmi un motivāciju uzlabot sevi, vietējo sabiedrību un apkārtējo vidi, par aktīvā pilsoņa pozīciju un atbildību, veicināja dalībnieku izpratni un papildināja viņu zināšanas par jauniešu līdzdalības iespējām un veidiem pilsoniskā sabiedrības attīstībā un brīvprātīgo darba nozīmi.

Diskusijas galvenā tēma:

Mēs katrs esam valsts – sabiedrības līdzdalībai ir izšķiroša nozīme. Latvijas cilvēki dzīvotu daudz labāk, ja aktīvi iesaistītos sabiedriskajos un politiskajos procesos.

Diskusijas rezultātā sasniedzamie mērķi:

1. Radīt jauniešos izpratni, kas ir līdzdalība, to identificējot ar sevi un notikumiem savā dzīvē, apkārtējā vidē.
2. Veicināt jauniešos motivāciju būt pilsoniski aktīvam, ņemt dalību notikumos un pasākumos.
3. Radīt vispārēju priekšstatu par tieši jauniešiem pieejamām līdzdalības iespējām Latvijā.

Diskusija tika strukturēta šādās sadaļās:

I Iepazīšanās, kura laikā ir sniegta personīgā informācija par diskusijas vadītāju un tā pieredzi pilsoniskajā līdzdalībā, lai mazinātu atsvešinātības sajūtu grupai no vadītāja, veidojot neformālu gaisotni turpmākajam komunikācijas darbam.

II Dalībnieku iepazīšana, ievirzīšana tematikā un viedokļu izziņošana, kura laikā izspēlējot spēli „Četri stūri” ir iedota iespēja jauniešiem caur ikdienišķiem un neikdienišķiem piemēriem izprast, ka pastāv viedokļu atšķirības un kā emocionāli tikt galā ar šo viedokļu atšķirībām. Radīti piemēri, uz kuru bāzes veikts salīdzinājums tālākās diskusijas laikā. Uzdoti, piemēram, šādi jautājumi „Izglītība ir svarīga laba darba iegūšanai”; „Es ikdienā domāju par saudzīgu attieksmi pret apkārtējo vidi”; „Savu nākotni Es redzu Latvijā”; „Es labprāt mācītos augstskolā”; „Es labprāt visu mūžu nodzīvotu Latvijā”; „Kokus Latvijā izcērt pārāk daudz” u.c.

III Pilsoniskās līdzdalības un drosmes savstarpējā saistība.

Lai radītu izpratni, ka jebkuras rīcības, tai skaitā līdzdalības, pamatā ir *drosmē*, jauniešiem tiek piedāvāts apmainīties ar viedokļiem par to kas ir drosmē (izmantota tiešsaistē menti.com). Lai parādītu atšķirīgu pieeju sabiedrības līdzdalības formām un sekām, kā lēmums būt vai nebūt pilsoniski aktīvam, ietekmē pārējo sabiedrību, jaunieši ir piedalās spēlē: *Nosauc vienu piemēru – sevi vai kādu citu, ko vari iedomāties, kas ir bijis drosmīgs uzdrošināties rīkoties!* Vadītājs sauc savu piemēru: aizrādu, ka nevajag likt 1 augli plastmasas maisiņā. Palūdzu atkritumu šķirošanas konteineru un organizēju talku. Tad notiek viedokļu apmaiņa jauniešu vidū.

Kā papildus materiālu diskusijas veicināšanai vadītājs demonstrē šādus video rullīšus:

- „Kas Tev ir drosmē?” no Facebooka LAMPA;
- kur ir drosmē un vēlme to izmantot citu cilvēku labā, tādējādi esot pilsoniski aktīviem, īstenojot vienu no līdzdalības formām
<https://www.youtube.com/watch?v=ITGqR50Pfv0>;
- kur persona domā tikai par sevi:
<https://www.youtube.com/watch?v=WfGMYdalCIU>;
- kur cilvēki Latvijā veic profesionālu brīvprātīgo darbu (piemērs: Dr.Klaunu kustība) video no Facebooka.

IV Pilsoniskā aktivitāte un līdzdalība

Šīs sadaļas mērķis ir radīt jauniešos izpratni, ka pilsoniskā aktivitāte un līdzdalība nav nekas īpašs vai sarežģīts – palīdzēt saprast, ka tā ir ikdienišķa rīcība, ja cilvēks nav

Ziņojums

vienaldzīgs. Vadītājs neformāli, saviem vārdiem, sniedz skaidrojumu, kas ir līdzdalība un tai nepieciešamās prasmes: interesēšanās par procesiem, t.sk. politiku, drosme, zinātkāre, u.tml. Demonstrē slaidu ar piemēru, kur cilvēks dzīvo mežā un tad tas pēkšņi tiek nocirsts.

Vadītājs uzsver, ka **jebkas, kas tiek darīts apzināti, lai ar savu rīcību ko mainītu – tā ir tā pilsoniskā līdzdalība; nav jāgaida, kad kāds cits rīkosies un es tikai kritizēšu vai slavēšu!**

Vadītājs dot iespēju dalībniekiem padomāt par to, kas viņiem ir svarīgi, par to runāt un tādējādi palīdzēt saprast, kas ir tās rīcības, jauniešu projektu iespējamās aktivitātes, kuras varētu radīt (saistībā ar nākamās dienas tēmu par jauniešu projektiem).

Ar palīgjaudājumiem vadītājs būvē diskusiju tā, lai dalībnieki nonāk pie atziņas, ka **jābūt drosmei, lai rīkotos, būtu pilsoniski aktīvi.**

Diskusijas jautājumi:

- *Kāpēc cilvēki nolemj kaut ko darīt, rīkoties sabiedrības labā? Kā tas viņiem ienāk prātā?*
- *Kāpēc cilvēki tērē savu laiku, lai darītu ko labu sabiedrībai kopumā?*

Lai jaunieši apzinātos pamata īpašības, kas nepieciešamas pilsoniskajai aktivitātei/līdzdalībai, vadītājs skaidro jebkurai cilvēka rīcības pamata iedalījumu – privātam labumam vai sabiedrībai. Rosina diskusiju par iemesliem. Vadītājs rezumē, kādi *ir ieguvumi esot pilsoniski aktīvam*. Vadītājs rezumē galvenās īpašības un prasmes, kas nepieciešamas.

V Līdzdalības nozīme Latvijas valsts attīstībā

Ar mērķi radīt izpratni, ka pilsoniskā aktivitāte un līdzdalība nav nekas īpašs vai sarežģīts – palīdzēt saprast, ka tā ir ikdienišķa rīcība, ja cilvēks nav vienaldzīgs, vadītājs *iepazīstina ar līdzdalības formām un aicina dalībniekus diskutēt par tām*:

- ***Tradicionālā jeb politiskā līdzdalība*** (dalība vēlēšanās, kontaktēšanās ar varu, dalība politiskās grupas);
- ***Netradicionālā līdzdalība*** (makulatūras vākšana, atkritumu šķirošana, ūdens taupīšana, vides pasākumi, pasākumu organizēšana (klases vakars), sadarbība ar pansionātu, produktu izvēle, dalība pasākumos – dzejas dienas, talka, skolas avīze).

VI Darbs darba grupās

Lai nostiprinātu izpratni par pilsonisko aktivitāti un savu līdzdalību, prast atpazīst līdzdalību ikdienā tiek *nodrošināts darbs grupās*: grupas izdomā reālus piemērus, kā tās dalībnieki ir bijuši pilsoniski aktīvi vai pazīst kādu citu ar konkrētiem piemēriem.

Saruna aplī par tēmu *Kādos veidos es vai citi cilvēki Latvijā ikdienā iesaistās, paužot savu viedokli, parādot savu attieksmi* (skatoties konkrētus raidījumus, pērkot konkrētus produktus, parakstoties pret to, kas nepatīk, piketējot, piedaloties vēlēšanās).

VII Saruna par tēmu - *Kādas ir jauniešu iespējas Latvijā?*

Sarunas mērķis ir informēt par pamata paņēmieniem, iespējām kā paplašināt savu redzesloku, bagātināt savas zināšanas un sevi veidojot par pilsoniski aktīvu iedzīvotāju.

Vadītājs iepazīstina ar jauniešu iespējām būt aktīviem Latvijā:

- uzzināt ko jaunu, piedaloties brīvprātīgais darbā pasākumos, apmācībās, nometnēs (piemēram, Projektu nakts 2019 pasākumā);
- paust savu viedokli un ietekmēt procesus, piemēram, piedaloties pasākumā *Kafija ar politiķiem* vai iesaistīties *Jauniešu Saeimas* darbībā;
- īstenot savas idejas projektos un darbojoties organizācijās.

VIII Diskusijas kopsavilkums

Tiek rezumētas jauniešu pilsoniskā līdzdalības priekšrocības un radošās prasmes. Atziņa, uz ko virzīta noslēguma diskusija: *Jo apzināti aktīvāks es būšu, jo tālāk tikšu – mani pamanīs, mani ievēros, es uzzināšu jaunas iespējas. Ja gribi ko vairāk, tad jāiet pasaulē, jāuzņem informācija, jāpaplašina redzesloks.*

Visi aplī un, metot bumbiņu, jāatbild uz jautājumu:

- *Ko nozīmē – līdzdalība?*
- *Kāpēc man ir izdevīgi būt pilsoniski aktīvam, ņemt dalību dažādos notikumos?*

Diskusijas beigās romu jaunieši rosināti uzdot jautājumus par sniegto informāciju. Tika izmantoti praktiskie piemēri, kas ir balstītas konkrētu jauniešu dzīves situācijās.

Neformālās programmas ietvaros romu tautības sportists Tahīrs Putraševics nodrošināja plašu un atraktīvu sporta aktivitāšu programmu darbnīcas dalībniekiem.

Romu jaunieši komandās tika aicināti piedalīties **radošās darbības skatē „Rādi ko, proti!”**, kura laikā viņi var kopīgi izstrādāt kādu teātra mini-iestudējumu, sagatavot un prezentēt kādu mūzikas, dziesmu vai deju performanci, sagatavot sociālās reklāmas projektu u.c. radošās izpausmes piemērus.

Jaunieši komandās aktīvi gatavoja savus priekšnesumus un, pēc vakariņa pie ugunsкура, prezentēja to izvēlētajai žūrijai. Žūrijā piedalījās projekta ārējā eksperte Dana Didžus, Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas studente, topoša diriģente Agnese Korvstiļeva, kā arī Kultūras ministrijas pārstāvis, projekta vadītājs Deniss Kretalovs. Balsot par labākajiem komandu radošiem priekšnesumiem varēja visi darbnīcas dalībnieki. Izvēlēta viena komanda, kuras priekšnesums ir saņēmis visvairāk

Ziņojums

dalībnieku balsu, bet žūrija izvēlējās trīs dalībniekus, kuru pieceja bija visradošākā un profesionālākā.

Kopīgs darbs pie priekšnesuma sagatavošanas, dalība radošās darbības skatē attīstīja jauniešu radošās prasmes un talantus, spēju kopīgi strādāt konkrēto mērķu rezultātā, prezentēt savu sniegumu plašākam dalībnieku lokam, piedalīties darbības rezultātu kopīgajā izvērtēšanā un lietderīgi pavadīt brīvo laiku.

Visas jauniešu radošās uzstāšanās tika uzfilmētas un būs pieejamas Latvijas romu jauniešu interešu grupā „Sāre Khetene” interneta tīmeklī *Facebook*.

Darbnīcas otrajā dienā (07.06.2018.) no rīta visi jaunieši ir iesaistīti rīta rosmē (vingrošanas nodarbībā), ko vadīja romu sportists Tahirs Putraševičs.

Jaunatnes starptautisko programmu aģentūras (turpmāk – JSPA) pārstāvji „vieglajā valodā” ar konkrētiem piemēriem sniedza informāciju darbnīcas dalībniekiem par romu jauniešiem pieejamām darbības atbalsta programmām Latvijā un ES: neformālās izglītības **programmu „Erasmus+: Jaunatne darbībā”** un **programmu „Eiropas Solidaritātes korpusu”** iespējām. Programmas „Eiropas Solidaritātes korpusu” mērķis ir veicināt solidaritāti, iesaistot organizācijas un jauniešus solidaritātes aktivitātēs, kas risina sabiedrībai aktuālus izaicinājumus, uzlabo jauniešu kompetences, sekmē sociālo iekļaušanu un Eiropas vērtību stiprināšanu.

JSPA pārstāvis informēja jauniešus par tematisku vasaras festivālu „Projektu nakts 2019”, kas notiks 2019.gada 9.-10.augustā, Ikšķilē un kura mērķis ir palīdzēt pārvērst jauniešu idejas realitātē. Festivāla laikā tiks skaidrota jauniešu apmaiņas, brīvprātīgā darba un jaunatnes darbinieku mobilitātes projektu būtība un projekta pieteikuma izstrādes nianšes. JSPA aicināja aktīvos romu jauniešus pieteikties dalībai festivālā. Jaunieši var pieteikties caur kādu valsts/ pašvaldības iestādi (skolu, jauniešu centru, sociālo dienestu) vai nevalstisko organizāciju. Vismaz divi darbnīcas dalībnieki (nevalstisko organizāciju pārstāvji) informēja, ka ir ieinteresēti pieteikties dalībai festivāla pasākumā.

Darbojoties **darba grupās** jaunieši attīstīja prasmes veidot sastapēju sadarbību, izstrādājot un prezentējot solidaritātes projektu idejas un iniciatīvas. Kopā ar JSPA speciālistiem, romu jaunieši varēja apspriest savas projektu idejas un priekšlikumus, lai tos īstenotu nākotnē. Apspriedē pēc projektu ideju prezentācijā, jaunieši projektu idejas ir pielāgotas JSPA vai Jauniešu garantijās atbalstāmās aktivitātes ietvaros.

Romu jaunieši darba grupas ietvaros kopīgi izstrādāja idejas jauniešu solidaritātes projektiem. Katra grupa prezentēja savu projekta ideju, tādējādi iemācoties sadarboties komandā un veikt konkrētu darba uzdevumu izpildi. Piemēram, komandai vajadzēja uzrakstīt, uzzīmēt un prezentēt, ko, viņuprāt, nozīmē vārds SOLIDARITĀTE. Komandu domas bija dažādas – tas ir labie darbi, draudzība, palīdzība, sadarbība, dalīšanās prieks, iejūtība, cieņa, saprotoša attieksme, nevienaldzība, sapratne, brīvprātīgais darbs, kopīgi mērķi u.c.

Ziņojums

Komandu projektu idejas bija šādas:

- organizēt jaunatnes sporta nodarbības vai nometnes, lai veicinātu fizisko un garīgo veselību, mazinātu bezdarbību;
- izveidot apmācības jaunajām māmiņām, piemēram, amatu skola – pavāra vai konditora meistardarbnīcu, paralēli nodrošinot bērnu pieskatīšanu, kā arī organizēt atsevišķas aktivitātes bērniem jauno māmiņu nodarbinātības laikā.
- aktivitātes par veselīga uztura un fizisko aktivitāšu jomā veselīga dzīvesveida veicināšanai.
- lai mazinātu atkarību no telefona un interneta lietošanas būtu jāizveido projekts „Escape Room”, piemēram, skolā, interešu centros, klubos, kuros jaunieši piedalītos intelektuālās, loģiskās domāšanas spēlēs vai risinātu uzdevumus problēmu izzināšanā un risināšanā pēc norādēm komandas (grupu) darbā.

Romu pilsoniskās sabiedrības aktīvākie pārstāvji plāno jauniešu projektu idejas apspriest festivāla „Projektu nakts 2019” laikā, lai izstrādātu jau konkrētus projekta pieteikumus Solidaritātes programmas ietvaros.

Organizācijas „Radošā apvienība jauniešiem „TREPES”” pārstāvji dalījās savā pieredzē, *veidojot romu jauniešos priekšstatu par sadarbības attīstību, komandas veidošanu un brīvprātīgās iesaistes veidiem dažādās dzīves sfērās.* Organizācijas pārstāvji atbildēja uz vairāku jauniešu jautājumiem par brīvprātīga darba praktiskajām pusēm, par darbības jomām, veidiem un formām, par sabiedriskās statusa būtību, prezentējot dalībniekiem vairāku sadarbības un projektu piemērus. Izmantojot atraktīvu radošo spēli „TREPES” romu jaunieši attīstīja savstarpējas sadarbības prasmes brīvprātīga darba prakses uzsākšanai.

Ziņojums

Lai izvietotu noturīgu savstarpēju komunikāciju un attīstītu sadarbību starp jauniešiem ir izveidots Latvijas romu jauniešu interešu grupa „Sāre Khetene” interneta tīmeklī *Facebook*.¹ Romu jaunieši ir aicināti izmantot šo resursu viedokļu un informācijas apmaiņai.

Darbnīcas rezultāti

Romu jaunieši no vairākām Latvijas pilsētām aktīvi iesaistījās visās darbnīcas aktivitātēs. Praktiskā darbnīca palīdzēja viņiem caur dažādām aktivitātēm, kā, piemēram, ideju darbnīcu, savstarpējām diskusijām par iesaisti un līdzdalības formām, radošās darbības konkursu „Rādi ko, proti!”, sporta un kultūras nodarbībām, attīstīt savstarpējo komunikāciju un komandas darbu, veicināt savu izpratni par līdzdalības iespējām un priekšrocībām pilsoniskās sabiedrības attīstībā, par to, kā vislabāk īstenot iecerētas aktivitātes, un atvērt jaunās iespējas pilnveidot sevi.

Kā atzina vairāki jaunieši, šāda darbnīca viņiem ir ļoti nozīmīga, lai savstarpēji iepazītos un apzinātos savu atbildību Latvijas romu sabiedrības priekšā, uzzinātu vairāk par brīvprātīgo darbu, attīstītu drosmi būt aktīvām, iegūtu prasmi darboties komandā ar saviem vienaudžiem, nospraustu un sasniegtu kopīgos mērķus. Svarīgi, ka nākamgad jaunieši nāktu ar jaunajām idejām un savas darbības rezultātiem, ar vēlēšanos darīt kaut ko savas tautas labā. Mērķis ir izstrādāt un iesniegt kopīgu projektu Solidaritātes programmā.

Jaunieši vairāk apzinās savu lomu romu pilsoniskās sabiedrības attīstības procesā, vēlas darīt vairāk savas tautas labā; veicināt savstarpēju sadarbību un īstenot kopā projektu idejas un radošās iniciatīvas.

¹https://www.facebook.com/groups/400346217233410/?multi_permalink=417907965477235¬if_id=1562740541203537¬if_t=feedback_reaction_generic

Ziņojums

Ne-romu darbnīcas dalībnieki varēja vairāk uzzināt par Latvijas romu jauniešiem, to kultūru un vērtībām; viņi atzīst, ka iegūta informācija palīdzēs viņiem mainīt romu negatīvo tēlu, kas pastāv sabiedrībā.

Darbnīcas laikā:

- 1) jaunieši ir iepazīstināti ar jauniešiem pieejamām darbības atbalsta programmām - neformālās izglītības *programmu „Erasmus+: Jaunatne darbībā”* un *programmu „Eiropas Solidaritātes korpuss”*.
- 2) veicinātas zināšanas un izpratne par jauniešu līdzdalību pilsoniskā sabiedrības attīstībā, drosmi atbildīgi darboties sabiedrības un romu kopienas labā, solidaritāti un brīvprātīgo darba nozīmi.
- 3) jaunieši attīstīja prasmes veidot sastapēju sadarbību, izstrādājot un prezentējot projektu idejas un iniciatīvas dažādās dzīves jomās – kultūrā, sportā, mākslā un sabiedrības kārtības sfērā.

Darbnīcas dalībnieku ieteikumi romu jauniešu līdzdalības veicināšanai

Romu jaunieši izteica šādus ieteikumus, lai uzlabotu romu jauniešu praktiskās darbnīcas turpmāko norisi, kā arī veicinātu romu jauniešu līdzdalību un savstarpējo sadarbību:

- Darbnīcas neformālajā daļā turpināt praksi organizēt radošās skates „Rādi ko, proti!”, kurā jaunieši varētu attīstīt savs talantus un radošās spējas;
- Darbnīcas kontekstā sagatavot un darbnīcas pēdējā dienā prezentēt kādu kopīgu tematisku priekšnesumu, piemēram, teatralizētu performanci ar romu deju un dziesmu elementiem;
- Nākamajā darbnīcā attīstīt sadarbību ar Lietuvas un Igaunijas romu jauniešiem, lai plašāk attīstītu romu jauniešu sadarbības tīklu.

Ziņojums

- Romu jauniešiem aktīvāk piedalīties Jaunatnes starptautisko programmu aģentūras rīkotajos pasākumos, piemēram, pasākumā „Projektu nakts 2019”, lai izstrādātu projektu par darbnīcas laikā piedāvātajām projekta idejām.
- Nepieciešams attīstīt darbu ar jauniešiem par romu kultūras mantojuma apzināšanu un popularizēšanu, piesaistot arī ne-romu jauniešus. Piemēram, darbnīcas laikā iekļaut vairāk aktivitātes par romu tradicionālo kultūru un vēsturi.

Šis projekts ir līdzfinansēts Eiropas Savienības programmas „Tiesības, vienlīdzība un pilsonība” ietvaros

Šis materiāls ir izveidots projekta „Latvijas romu platforma III: sadarbības un līdzdalības veicināšana” ietvaros” ar Eiropas Savienības programmas „Tiesības, vienlīdzība un pilsonība 2014 – 2020” finansiālo atbalstu. Par pasākuma saturu atbild Kultūras ministrija un tajā nav atspoguļots Eiropas Komisijas viedoklis.

* Ziņojumā ir izmantotas D.Kretalova un organizācijas „Radošā apvienība jauniešiem „TREPES”” fotogrāfijas

Kultūras ministrija

**Latvijas romu jauniešu praktiskās darbnīcas
„SĀRE KHETENE 2019”**

**PROGRAMMA
2019.gada 26.-27.jūnijā**

Viesu nams „Dubultmuiža”, Rātsupītes iela 10, Kleisti, Rīga

	1.DIENA/ 26.JŪNIJS
10:00	Dalībnieku kopīga tikšanās Rīgas centrā un izbraukšana uz norises vietu
11:00	Dalībnieku ierašanās, iekārtošanās un reģistrācija
11:30	Svinīgā uzruna un informācija par darbnīcas mērķi un programmu, kā arī projekta „Latvijas romu platforma III” pasākumiem. Karoga pacelšana. <i>Deniss Kretalovs, Kultūras ministrijas projekta vadītājs</i>
12:00	Dalībnieku iepazīšana ar iekšējās kārtības un drošības noteikumiem „Neriskē-Ievēro!” Savstarpējās iepazīšanās norise. <i>Kaspars Arhipovs, Kultūras ministrijas projekta asistents</i>
13:00	Pusdienas
14:00	Diskusijas par tēmu: „Jauniešu Pilsoniskā līdzdalības priekšrocības un radošās prasmes” <i>vada Inese Siliņa, Kurzemes NVO atbalsta centra vadītāja, koordinatore un interešu pārstāve</i>
16:00	Sporta spēles un stafetes <i>vada Tahīrs Putraševics, sporta aktivitāšu organizators</i>
16:45	Gatavošanās radošās darbības skatei „Rādi ko, proti!” (darbs komandās)
18:00	Vakariņas
19:00	<i>Neformāla programma:</i> Tikšanās pie ugunsкура un gatavošanās radošās darbības skatei „Rādi ko, proti!” (darbs komandās) <i>Piemēri: teātra mini-iestudējumi vai aktiermākslas izpausmes, mūzikas, dziesmu vai deju performances, zīmēšanas reprezentācija, video performance, sociālās reklāmas projekts.</i>
20:00	Radošās darbības skate „Rādi ko, proti!” <i>vada Kaspars Arhipovs, Kultūras ministrijas projekta asistents</i> <i>(Katrai grupai ir ne vairāk kā 10 minūtes uzstāšanās)</i>

	2.DIENA/ 27.JŪNIJS
09:00	Rīta rosme <i>vada Tahīrs Putraševics, sporta aktivitāšu organizators</i>
09:45	Brokastis
10:30	Dalībnieku reģistrācija un informācija par darbnīcas darba dienas kārtību <i>Kaspars Arhipovs, Kultūras ministrijas pārstāvis projekta asistents</i>
11:00	Diskusijas par programmas „Eiropas Solidaritātes korpusa Solidaritātes projektiem” <i>vada Edgars Knohenfelds, Jaunatnes starptautisko programmu aģentūras, Starptautiskās sadarbības un atbalsta daļas pārstāvis</i> <i>Laura Reisele, Jaunatnes starptautisko programmu aģentūras Starptautiskās sadarbības un atbalsta daļas projektu koordinatore</i>
13.00	Pusdienas
13.45	Labās pieredzes apmaiņa par Solidaritātes projektiem praktiskā darbībā <i>Edgars Knohenfelds, Jaunatnes starptautisko programmu aģentūras, Starptautiskās sadarbības un atbalsta daļas projektu koordinators</i> <i>Ramona Liepiņa, biedrības „Radošā apvienība jauniešiem „TREPES” vadītāja</i>
15:00	Diskusijas par tēmu: „Brīvprātīgais darbs” <i>vada Ramona Liepiņa, biedrības „Radošā apvienība jauniešiem „TREPES” vadītāja</i> <i>Ilze Novarša, biedrības „Radošā apvienība jauniešiem „TREPES” pārstāve</i>
16:00	Darbnīcas rezultātu apkopošana (apliecību izsniegšana; rekomendāciju apstiprināšana; diskusija par nākotnes izaicinājumiem) <i>Deniss Kretalovs, Kultūras ministrijas projekta vadītājs</i> <i>Kaspars Arhipovs, Kultūras ministrijas projekta asistents</i>
16:30	Izbraukšana mājās

Šis projekts ir līdzfinansēts Eiropas Savienības programmas „Tiesības, vienlīdzība un pilsonība” ietvaros

Šis pasākums ir īstenots projekta „Latvijas romu platforma III: sadarbības un līdzdalības veicināšana” ietvaros” ar Eiropas Savienības programmas „Tiesības, vienlīdzība un pilsonība 2014 – 2020” finansiālo atbalstu. Par pasākuma saturu atbild Kultūras ministrija un tajā nav atspoguļots Eiropas Komisijas viedoklis.